

CURIERUL CREȘTIN

ORGAN OFICIAL AL DIECEZEI DE GHERLA.

CU UN ADAOS NEOFICIAL.

Abonamentul pe un an 50 Lei. Apare de 2 ori pe lună. Inserțiuni se primesc după învoiață

Partea neoficială.

Apărarea Creștinismului

prin

Unirea Bisericilor.

(Urmare).

De bună samă atentatele sectelor împotriva Bisericii catolice sunt mari și neconținute, când pe ascuns, pe furiș, când pe față, dar totdeauna crudele atentate cari produc daune și pierderi a multor fiii de ai bisericii. Inșă biserica catolică are o putere de rezistență neînvingătoare, de care se sfarmă silințele sectelor și sectarilor inimici ai Creștinismului, pentru că are o putere centrală care o direcționează în lupta contra tuturor sectelor: sfântul Scaun Apostolic al Romei, autoritatea Papei, autoritate care-și are tiliții săi de independență dela Isus Hristos, care zice lui Petru: *Tu ești Petru, și pe aceasta piatră îmi voi zidi biserica mea, și porțile iadului nu o vor birui pe ea. Paște oile mele, paște mielușeii miei.* Aceasta autoritate, care se știe ținea independentă de orice putere politică, dar nu se rușinează a se pune de acord cu puterile lumesti pentru binele bisericii și a societății civile, povățuește biserica în împrejurări îndoelnice, o încurajază în lupte, îi salvează în tot locul independența de statul laic, și menține neatinsă ideea creștinească în mijlocul valurilor furioase pornite de sectele vrășmașe lui Dumnezeu și Hristosului său. Când bisericile ortodoxe vor fi unite cu Roma, se vor împărtași de aceasta putere și forță împotriva încercărilor sectelor, și vor scăpa popoarele cari trăesc sub cârmuirea lor, de a cădea în lăpădarea de Creștinism...

Cu atât mai vârtos că unirea celor două Biserici pentru sfântul Scaun Apostolic al Romei împotriva sectelor vrășmașe, corăspunde tradițiilor Bisericii ortodoxe. Istoria bisericii ne este o solemnă mărturie. Arianismul, Macedonianismul, Nestorianismul, Monofizismul, Monotelismul, nu au fost combătute și învinge decât cu întrevinerea autorității Papei dela Roma.

Și în vreme ce în chestiuni dogmatice s'au văzut Patriarhi Orientali, autori de erezie, ori părținitori și sprijinitori de erezii, singur Papa dela Roma prin autoritatea sa, prin epistole dogmatice, cum au fost ceea a sfântului Celestin în contra lui Nestoriu, a sfântului Leon către S. Fabian din Constantinopol, a sf. Agaton și alui Adrian I, au determinat înțalesul dogmei Creștine, și Conciliile generali au satorit definițiuni dogmatice în conformitate cu epistolele dogmatice ale Papei dela Roma. Mai vedem apoi în chestiuni de drept bisericesc, cari interesau pacea bisericilor din Răsărit, că Episcopii ortodoxi din Orient au recurs și apelat la autoritatea Papei dela Roma. Iar astăzi când se tratează înșăș existența dogmei creștine atacate de sectele vrășmașe, se pretinde a se salva dogma Creștină fără întrevinerea Papei, ba chiar refuzând întrevinerea sa pentru unirea bisericilor!

Să nu zică Orientalii, că atunci se recurgea la Biserica Romană, pentru că erau siguri de ortodoxia ei dogmatică. După înnoirile întroduse în biserica latină, nu mai pot fi siguri despre ortodoxia sa dogmatică, cel puțin în multe puncte.

Aceasta obiecțiune e nedemnă de

cei ce se laudă a fi ortodoxi. Căci cum puteau vechii Ortodoxi din Răsărit să fie siguri de ortodoxia Catedrei sfântului Petru, dacă nu pentru titulele inerente aceleia, adică pentru Primatul conferit de Hristos sfântului Petru, preste întreaga Biserică, și prin sf. Petru la toți urmașii săi, că *credința* nu va scădea niciodată, pe cum în Petru, așa și în urmașii săi, pentru cuvintele Mântuitorului către sf. Petru: *Eu m'am rugat pentru tine, ca să nu scadă credința ta?* De aceea Părinții Conciliului ecumenic din Calcedon, la citirea epistolei dogmatice a sfântului Leon, au aclamat: *Petru a grăit prin Leon*, iar Părinții Sinodului al VI după ce au ascultat epistola dogmatică a sfântului Agaton Papa, au repetit și ei: *Prin Agaton a grăit Petru*.

Sub povățuirea Papei, cele două Biserici unite la olaltă au combătut și zdrobit toate ereziile din veacurile cele dintâi, cari au tulburat și neliniștit adânc Creștinismul, așa și acum numai sub povățuirea Papei trebuie să se unească cele două Biserici, ca să combată cu succes și să învingă anticreștinismul. Papa este centrul de gravitate al Bisericii, lipsind centrul acesta de gravitate bisericilor autocefale, acestea sunt expuse pieririi, ceace este numai chestie de timp și de modalitate.

Din cele înșirate până aci, urmează, că Unirea Bisericilor este supremul interes al Creștinismului, și prin urmare nu trebuie să se facă chestie de interes politic, de amor propriu și de stăpânire, ci chestia de a salva idea Creștină și de a face să triumfeze contra sforțărilor sectelor anticreștine! Folosul va fi împrumutat. Bisericile ortodoxe vor dobândi nouă vigoare din direcția Sfântului Scaun și de aceea mai mare forță de rezistență în contra sectelor anticreștine. Biserică catolică va dobândi și dânsa o mai mare vigoare în contra aceluiași secte, cari mai turbat atacă autoritatea ei, în nebuna nădejde că nimicindu-se centrul creștinismului, care e sfânta Catedră a sf. Petru, se vor destrăma încheieturile bisericii catolice. Atunci se

va crede, că biserica lui Isus Hristos, neclătită rămânând unitatea de credință și de Guvernare bisericească, știe să fie aievea *din principiu și de fapt Biserică Catolică, adeca universală*, unind la sine popoare, neamuri de limbi și obiceiuri diverse, și biserici cu diferite forme de rit și de disciplină, în unitatea credinții și în Impărtășirea Sfinților, și să unească toate inimile și toate limbile creștinești pentru a înălța o cântare de mărire și binecuvântare lui Isus Hristos, Mântuitorului Nostru.

XI.

Preocupări pentru Biserică ortodoxă din Rusia.

Suntem convinși că dacă bisericile ortodoxe din Rusia, ar primi sfânta Unire cu Roma, celelalte biserici patriarhale și autocefale ortodoxe ar urma exemplul, și unirea celor două Biserici s'ar face deplin.

S'a zis mai'nainte că dificultatea cea mai mare era, că Impăratul-Țar e capul bisericii rusești. Dar nici un articol din constituția Impăriului și a bisericii rusești nu a declarat pe Țar de Cap al bisericii, ci numai de protector al Bisericii. Biurocrația rusă a explicat acel protectorat așa, ca și când biserica ar fi depus autoritatea sa în mâinile Impăratului, ca să mențină mâna de fier a Guvernului asupra Bisericii din Rusia.

Biserica rusască ține ca închietură de credință că Biserica a fost întemeiată de Isus Hristos, și că nu se poate schimba constituția ce i s'a dat de autorul ei, și de aceea biserica e independentă de puterea laică. Admite însă că Impăratul să fie de drept Protector al bisericii, pentru că Dumnezeu i-a dat sabia mai ales pentru apărarea bisericii sale. Aceasta a fost numai continuarea sistemului bizantin, că Impăratul se interesa de toate chestiunile bisericești, pentru deslegarea cărora convoacă Sinode de Episcopi și sancționa în mod civil hotărârile. Așa Țarul Rusiilor în-trevena prin Procuratorul său la se-

dințele sinodului, care regula administrarea diecezelor, parohiilor și mănăstirilor.

Azăzi aceasta dificultate nu mai există, dar și când s'ar întoarce regimul monarhic, ar putea să fie cel mai mare protector al Bisericii, dar respectându-i libertatea...

Ori ce regim ar fi în Rusia, republican ori comunist, bolșevic ori socialist, cine va reprezenta suveranitatea bisericii în Rusia față de statul civil? Nime. Pentru că nici Patriarhul, nici Sinodul cari reprezintă bisericile particulare autocefale, nu au drept de a reprezenta întreagă biserica lui Hristos, împărăția căreia nu are margini pe pământ. Patriarhii și Episcopii bisericilor autocefale, sunt cuprinși între marginile restrinse de periferia statului, în care trăesc și cărmuesc diecezele lor. De aceea nici Patriarhi, nici Sinoade particali, nu pot să reprezinte suveranitatea bisericii în fața Statului.

Lipsind dară în biserica rusească persoana care să reprezinte suveranitatea bisericii, a fost o consecință logică, ca Puterea imperială să năvălească cu suveranitatea sa asupra drepturilor bisericii, cu dreptul de protecție, pentru că în Rusia nu se recunoaște decât numai suveranitatea statului.

De aceea în Rusia Imperiul și Biserica nu umblau de acord, ca doi suverani independenți și amici, ci biserica ca vazală, despoiată de reală suveranitate, dependentă de Imperiu, care avuse titele și faptul suveranității.

Numai atunci biserica rusească va putea să-și dobândească libertatea, când se va recunoaște suveranitatea bisericii în acela, care în toate veacurile creștinești s'a menținut independet de ori ce putere lumească, până a suferi chiar și exilii, prigoniri, martiriu și abandonare universală. Acesta este urmașul sfântului Petru: Papa dela Roma.

XII.

Suveranitatea Bisericii.

Cele tratate în capitolul precedent

aduc cu sine necesitatea de a trata despre Suveranitatea Bisericii.

Isus Hristos întemeind Biserica sa, nu a recomandat nici nu a poruncit sfinților săi Apostoli, să ceară permisiune dela puterile pământești. El a declarat, că I s'a dat toată puterea în ceriu și pe pământ, adică fiind Dânsul Suveran al ceriului și al pământului și în puterea acestei nelimitate suveranități preste ceriu și preste pământ, a dat poruncă Apostolilor, ca *mergând în toată lumea să vestească Evangelia la toată zidirea*. E învățatură comună a celor două Biserici, că ceea ce a zis Mântuitorul Apostolilor săi, s'a referit la Biserica ierarhică care pe pământ reprezintă misiunea încredințată Apostolilor. Pentru că Isus adause; „*Eu cu voi sunt până la sfârșitul veacurilor*“. Din aceste cuvinte se deduce, că misiunea apostolică nu era vremelnică și mărginită la viața Apostolilor, ci trebuia să perdureze în urmașii lor, adică în biserica ierarhică, în biserica învățătoare până la sfârșitul veacurilor.

De aci provine consensul celor două Biserici întru a recunoaște, că Biserica lui Isus Hristos e independentă de ori ce suveranitate pământească, și că înșiși Suveranii Creștini în lucrurile bisericești sunt supuși puterii suverane a Bisericii. Dacă biserica nu ar fi independentă de ori ce putere, nu ar fi suverană, pentru că o putere, ce atârnă dela o altă Putere, nu ar fi suverană, ci subordonată și supusă.

Amândouă bisericile admit, că ceata Episcopilor are putere suverană, dar pentru exercitarea acestei suveranități, corpul Episcopilor trebuie să fie convocat după normele canonice în Conciliu ecumenic.

Acum se naște întrebarea: dar când nu e posibilă convocarea, ori nu e necesar a convoca un Conciliu General, în cine residă plinirea Suveranității Bisericii? Mai mult: această plinătate a suveranității este necesară pentru a convoca un sinod general, ca să fie în mod legiuit convocat? De bună seamă un număr mare de Episcopi, nu poate

da legitimitatea convocării, pentru că un număr mare de Episcopi de ortodoxi poate fi contrastat de un număr de Episcopi eretici ori schismatici. Istoria Arianismului, a Nestorianismului, Monofizitismului și a Iconomachismului ne arată, că Sinoadele lor, deși au luat parte la ele numeroși Episcopi, au fost respinse de Biserica catolică, ca întruniri de ai fiilor Satanei.

Așadar în cine rezidă puterea suverană; când nu este Sinod suveran, atât pentru a governa biserica generală, cât și pentru a convoca în mod legiuit Conciliul general?

În fiecare Episcop singuratic? Dar ei au drept de a cârmui numai diecezelor lor proprii, și nu de a porunci la cei ce sunt asemenea cu ei. În Metropoliți, ori Patriarhi? Dar autoritatea lor se estinde numai asupra provinciilor asigurate jurisdicției lor. În acordul frățesc a tuturor Episcopilor din lumea creștină? Dar cu putință este acest acord, când astăzi rivalitățile politice internaționale, rivalități de rasă, de naționalitate și de interese sociale, cum și diferite chestiuni sociale și religioase desbină societatea creștină?

Cum se va putea face o înțelegere frățească între Episcopi pentru întrunirea generală a tuturor Episcopilor din lumea creștină, dacă nu este un Cap recunoscut, care să impună întrunirea ca o datorință?! Pentru că un Conciliu General sau Sinod ecumenic, nu este ca și unul din atâtea Congrese din zilele noastre, fără nici o autoritate, fără de a aduce hotărâri obligatorii...

Un Conciliu general este o întrunire, care are obligațiunea și datorința de a aduna pe toți Episcopii, ca să aducă deciziuni în marile chestiuni dogmatice și disciplinare, cari deciziuni obligă pe fiecare membru al Ierarhiei și pe fiecare creștin... Toate acestea presupun ca să existe în Biserică o suveranitate personificată în o instituție divină, cum divină este instituția Bisericii.

E limpede dară, că dând Isus Hristos

suveranitatea sa Bisericii ierarhice înprăștiată în lume, a trebuit bine să determine personalitatea care să întrupeze atât pentru convocarea și presidarea unui Conciliu General, cât și pentru confirmarea și publicarea decretelor sale și pentru observarea lor.

Frații noștri ortodoxi ne pot ei arăta, afară de Stat, aceasta personalitate suverană în propria Ierarhie? În zădar vom aștepta răspunsul, că nu există...

Noi Catolicii nu avem de a face altceva, decât să le arătăm Vaticanul. Acolo în Papa residă puterea suverană a Bisericii, care suveranitate izvorește dela Sf. Petru, a cărui urmaș legiuit este, și căruia Hristos i-a conferit-o, așa cât să dureze până la sfârșitul veacurilor pentru binele comun al Bisericii Universale. Aceasta constituie soliditatea sau tăria Bisericii lui Isus Hristos pe pământ, atât în perpetuitatea credinței cât și în îndreptatea regulată a disciplinei bisericesti, potrivit-o după varietatea timpurilor, locurilor și națiunilor. Dar nu numai în perpetuitatea credinței, ci și în perpetuitatea Apostolatului, pentru a lăși credința creștină între popoarele cari nu o cunosc, pentru a aduce la unitatea Bisericii pe eretici și pe schismatici, ca toate popoarele să înalțe Fiului lui Dumnezeu, care era adevărata lumină a lumii, un imn de credință și de mulțumită pentru răscumpărarea și mântuirea neamului omenesc.

(Va urma).

IN LIBRĂRIA DIECEZANĂ

avem tot felul de cărți bisericesti și literare. În special atragem atențiunea preoțimii asupra **Evangheliei** ed. II. Blaj, care se află compactată în piele veritabilă întreagă și cu ornament de aur.

Se află **Evangelia**, Apostol și Mineiu. Compactate în piele veritabilă.

Pentru partea neoficială răspunde: **Iosif Sângeorghean**